

samen sterk
voor amsterdams
primair onderwijs

Stedelijk toelatingsbeleid basisonderwijs Amsterdam

Plaatsingsmethodiek toelatingsbeleid voor plaatsingen (versie april 2026)

Inleiding

De Amsterdamse schoolbesturen van het basisonderwijs, verenigd in het BBO (Breed Bestuurlijk Overleg Primair Onderwijs) hebben in januari 2014 besloten tot invoering van een stadsbreed gelijk toelatingsbeleid. Hiermee verloopt het registreren en plaatsen van kinderen, die geboren zijn vanaf 1 juli 2011, op dezelfde wijze. Volgens de Wet Primair Onderwijs (WPO art. 40) zijn de schoolbesturen verantwoordelijk voor het aannemen en verwijderen van kinderen.

Bijna alle basisscholen in Amsterdam, circa 210, nemen deel aan dit stedelijk toelatingsbeleid.

Wat verstaan we onder toelatingsbeleid?

In het toelatingsbeleid worden *drie opeenvolgende activiteiten* onderscheiden:

Registreren: een schriftelijk verzoek van de ouder(s) tot inschrijving.

Ouders leveren bij de basisschool van hun eerste keuze het voorkeursformulier in en geven hierbij in volgorde hun scholen van voorkeur aan.

Plaatsen: volgt op de registratie. De beschikbare plaatsen worden (volgens vooraf vastgestelde criteria en werkwijze) toegewezen aan de geregistreerde kinderen.

Aanmelden en inschrijven: na plaatsing volgt de aanmelding en inschrijving.

Ouders maken aan de basisschool kenbaar van de toegewezen plaats gebruik te willen maken; dit is het formele moment dat ouders hun kind aanmelden.

De basisschool regelt de formele afronding van de inschrijving vanaf de dag waarop het kind 4 jaar wordt en/of op de school begint.

Voor een uitgebreide beschrijving van het toelatingsbeleid basisonderwijs verwijzen we naar de startnotitie “Stedelijk Toelatingsbeleid Basisonderwijs Amsterdam” die door het BBO van 29 januari 2014 is vastgesteld (zie www.bboamsterdam.nl).

Sindsdien is een aantal kleine wijzigingen in het toelatingsbeleid doorgevoerd.

Wijziging in plaatsingsmethodiek

Vanaf de start van het toelatingsbeleid in 2014 is voor de plaatsingen van de eerste vier schooljaren (2015-2016 t/m 2018-2019) stadsbreed het plaatsingsalgoritme ‘getrapt Boston’ toegepast.

Met ingang van de plaatsingen voor schooljaar 2019-2020 is het plaatsingsalgoritme iets aangepast in: ‘ongetrapt Boston op de 1^e voorkeur’. De buurtvoorrang is hierin nog steeds leidend, maar de kans op een niet-buurtschool is (voor kinderen die verder van een school maar wel in Amsterdam wonen) – in vergelijking met de voorgaande schooljaren – vergroot mits gekozen als eerste voorkeur.

In deze notitie wordt het plaatsingsalgoritme beschreven zoals deze sinds de laatste wijziging van toepassing is (formeel: 'tweetraps-Boston op de 1^e voorkeur').

1. Algemeen

1.1. Uitgangspunten voor de plaatsingsprocedure

De centrale doelstelling van het toelatingsbeleid is dat kinderen in hun woonomgeving naar een basisschool kunnen. Daarvoor hebben alle kinderen op acht scholen in hun buurt voorrang.

Ouders geven bij de registratie van hun kind in volgorde minimaal 5, maar bij voorkeur meer voorkeurscholen op. Het staat hen vrij hierbij te kiezen uit voorrangsscholen en niet-voorrangsscholen.

De besturen hebben de doelstelling dat met dit beleid minimaal 75% van de kinderen een plaats op een school van eerste voorkeur krijgt en minimaal 90% van de kinderen terecht kan op één van de scholen waar zij voorrang hebben. Voorwaarde voor dit laatste is dat ouders voldoende voorrangsscholen opgeven, zeker als er scholen bij zijn waar loting noodzakelijk is. In de afgelopen jaren bleek loten (als gevolg van overaanmelding op de school van 1ste voorkeur) op een gering aantal scholen noodzakelijk te zijn.¹

Leidend in het plaatsingsalgoritme zijn de volgende punten:

- De door de ouders opgegeven voorkeuren worden strikt gevolgd;
- Een kind krijgt een plaats op een zo hoog mogelijke voorkeurschool;
- Een kind dat voldoet aan één of meer voorrangregels, gaat vóór op een kind zonder voorrang;
- Kinderen in gelijke omstandigheden hebben een gelijke kans op een plaats.

1.2. Drie plaatsingen per schooljaar

Elke school verwerkt alle ontvangen voorkeursformulieren van toekomstige vierjarigen in het schooldeel van het webbased programma.² Jaarlijks worden in *maart*, *juni* en *november* alle geregistreerde kinderen die in een bepaalde periode vier jaar worden, geplaatst. Minimaal 5 maanden voordat een kind vier jaar wordt, is het resultaat van de plaatsing bekend en weten de ouders naar welke school hun kind kan gaan.

De plaatsing van alle aangemelde kinderen (die in een bepaalde periode geboren zijn) wordt geautomatiseerd en tegelijkertijd uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van deelnemende schoolbesturen, in aanwezigheid van vertegenwoordigers van directeurs van de scholen, van de oudergeleding van de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraden en van de gemeente. Voor deze stedelijke plaatsing wordt een doorontwikkeling van het softwareprogramma gebruikt, zoals dat ooit in de pilots in Zuid, de Watergraafsmeer, Nieuw-Sloten en Noord is ontwikkeld en toegepast.

Elke (digitale) stap tijdens de plaatsing wordt vastgelegd in een digitaal logboek en is daardoor reproduceerbaar. Elke stap kan daarmee worden nagegaan en gecontroleerd.

De toegang en het gebruik van de webapplicatie voldoet aan de regels van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). De aangeleverde persoonsgegevens worden uitsluitend voor de aanmelding en plaatsing gebruikt. De voorkeursformulieren worden aan het einde van het schooljaar waarin de hele groep 4 jaar is door de school van ontvangst vernietigd; de gegevens in het registratiesysteem worden vernietigd, zodra de kinderen ongeveer 5 jaar zijn.

1.3. Voorrangscriteria

Bij het toedelen van de plaatsen worden in volgorde de onderstaande voorrangscriteria toegepast:

1. Een oudere broer of zus zit op dezelfde school op het moment dat het aangemelde kind 4 jaar wordt (dit kind heeft een plaatsgarantie);
2. a. Het kind heeft een VVE-ja-indicatie, volgt voorschoolse educatie op de voorschool die bij de school is aangesloten én heeft de school als voorrangsschool;
b. Het kind gaat uiterlijk vanaf de 2e verjaardag minimaal 2 maal per week naar het Integraal Kindcentrum (IKC) waar de school onderdeel van uitmaakt én heeft de school als voorrangsschool;
3. De ouder van het kind heeft op de school een dienstverband voor onbepaalde tijd;
4. Het kind heeft de school als voorrangsschool.

---

¹ Zie voor de resultaten van de plaatsing de rapportages op www.bboamsterdam.nl

² Uitgewerkt in: Programma van Eisen Webbased programma Stedelijk Toelatingsbeleid 21 augustus 2014.

Toelichting: de bijzondere voorrang van de voorrangscriteria 1, 2 en 3 gelden uitsluitend voor de school waar het kind wordt aangemeld (de eerste voorkeurschool).

1.4. Voorrangsscholen

Op basis van het officiële woonadres van een kind heeft elk kind op de acht dichtstbijzijnde basisscholen voorrang. Daarnaast heeft een kind ongeacht het woonadres voorrang wanneer het voldoet aan specifieke toelatingseisen. Het gaat hier op gbs Veerkracht, Rosj Pina, Morgenster en Crescendo.

Jaarlijks stelt het BBO het scholenbestand vast dat geldt voor de aanmeldingen in het daaropvolgende schooljaar.

De gemeentelijke dienst OIS bepaalt jaarlijks voor elk Amsterdams woonadres de 8 voorrangsscholen op basis van de loopafstand tussen het woonadres en de scholen in de omgeving. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de berekeningen van OpenStreetmaps.³ Voor het woonadres worden de coördinaten van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) gebruikt. Voor de schoollocatie worden de coördinaten gebruikt van de plek op de openbare weg die zich het dichtst bij de officiële hoofdingang van de school bevindt. Voor de woninglocatie worden de coördinaten gebruikt op de openbare weg die zich volgens (de door OpenStreetMaps) gebruikte loodlijn het dichtst bij de voordeur van de woning bevinden.

1.5. Bijzondere voorrang

Daarnaast kan het voorkomen dat op grond van een bestuursbesluit een plaatsgarantie wordt afgegeven. Dit kan van toepassing zijn in de volgende gevallen:

1. bij een individueel geval kan een beroep gedaan worden op de toepassing van de hardheidsclausule;⁴
2. bij een formeel erkend ouderinitiatief, ook wel groepsaanmelding, geldt de toepassing van de hardheidsclausule voor de hele groep.⁵

1.6. Toewijzen van de plaatsen

Bij het toekennen van de plaatsen spelen datum van aanmelding (binnen de aanmeldperiode) en de verhouding meisjes-jongens in de groepen geen rol.

Meerlingen worden bij de plaatsing op een school als een eenling behandeld. Zij hebben een gelijke kans om een plaats te krijgen, ook als de school nog maar één plaats heeft. Toelichting: een meerling wordt altijd samen geplaatst, ook wanneer er nog één plaats beschikbaar is. In dat geval is de school verplicht voor het andere kind(eren) van de meerling een plaats te maken.

Wanneer ouders de meerling op verschillende scholen aanmelden, geldt deze gezamenlijke plaatsing uiteraard niet; in dat geval kunnen ouders na de plaatsing van één van de kinderen achteraf geen beroep doen op de plaatsgarantie o.b.v. broertje/zusje.

Het toewijzen van de plaatsen op alle scholen verloopt in de onderstaande volgorde.

Voor de 1ste voorkeur:

1. Een oudere broer of zus zit op de school op het moment dat het kind 4 jaar wordt; dit aangemelde kind heeft een plaatsgarantie.
2. a. Het kind heeft een VVE-ja-indicatie, volgt voorschoolse educatie op de voorschool die bij de school is aangesloten én heeft de school als voorrangsschool;

---

³ Schoolwijzer-Amsterdam: op deze website van de gemeente Amsterdam krijgen ouders door het invoeren van postcode, huisnummer en de geboortedatum hun 8 voorrangsscholen in volgorde van afstand te zien.

⁴ In zeer uitzonderlijke gevallen (gebaseerd op ernstige persoonlijke omstandigheden) kan een ouder bij het bestuur van de betreffende school een beroep doen op de hardheidsclausule. Het bestuur beslist en informeert de projectleiding. Deze registreert het betreffende kind als 'geplaatst'. In de rapportage van de plaatsing wordt hierover verantwoording afgelegd.

⁵ Onder een groepsaanmelding of ouderinitiatief wordt verstaan: een aanmelding van een groep kinderen op de eerste voorkeurschool, waarbij de groep een minimale omvang heeft van zes kinderen die allen de school als voorrangsschool hebben en in hetzelfde schooljaar instromen. Voorwaarde voor de erkenning hiervan is dat de school hierdoor qua samenstelling een betere afspiegeling van de buurt blijft of wordt. Het betreffende bestuur neemt een voorgenomen besluit en legt dit onderbouwd besluit ter toetsing voor aan een commissie uit het BBO (niet zijnde het bestuur van de aanvraag). Na uitspraak van de toetsingscommissie neemt bestuur een definitief besluit. In de rapportage van de plaatsing wordt hierover verantwoording afgelegd.

- b. Het kind gaat vanaf de 2e verjaardag minimaal 2 maal per week naar het Integraal Kindcentrum (IKC) waar de school onderdeel van uitmaakt én heeft de school als voorrangsschool;
3. De ouder van het kind heeft op de school een dienstverband voor onbepaalde tijd.
  4. Het kind heeft de school als voorrangsschool.
  5. Het kind heeft geen voorrang op deze school, maar woont in Amsterdam.

Daarna worden kinderen die niet op de 1ste voorkeur zijn gekomen, als volgt geplaatst:

6. Het kind heeft een voorrangsschool als 2de t/m 8ste voorkeur.
7. Het kind heeft een niet-voorrangsschool als 2de t/m 8ste voorkeur.
8. Het kind heeft geen voorrang op deze school en woont buiten Amsterdam.

Toelichting:

In bovenstaande volgorde van categorieën worden kinderen geplaatst. Wanneer het aantal aanmeldingen hoger is dan het aantal plaatsen, wordt er per categorie geloot.

Eerst worden de aangemelde broertjes/zusjes geplaatst. Daarna worden de 1ste voorkeurskinderen met voorrang geplaatst, in volgorde van categorie (2 t/m 4).

Als daarna nog plekken over zijn, komen de Amsterdamse kinderen waarvoor de school van 1ste voorkeur geen voorrangsschool is als eerste in aanmerking (categorie 5).

Als daarna nog plaatsen over zijn op de school, is de werkwijze als volgt:

Hoofdronde I: in volgorde van opgegeven voorkeur (2de t/m 8ste) de Amsterdamse kinderen met voorrang (categorie 6).

Hoofdronde II: de 2de t/m 8ste voorkeuren van Amsterdamse kinderen die geen voorrang hebben op deze scholen (categorie 7).

Hoofdronde III: de 1ste t/m 8ste voorkeuren van niet-Amsterdamse kinderen die geen voorrang hebben op deze scholen (categorie 8).

Toelichting:

Doordat veel ouders een mix van voorrangs- en niet-voorrangsscholen op hun voorkeurslijstje opgeven, is een kind meestal niet categorisch 'voorrangskind' of 'niet-voorrangskind'.

Het kan gebeuren dat een kind tijdens hoofdronde I op zijn 2de t/m 8ste voorkeur is geplaatst, terwijl het in hoofdronde II of III op een hogere voorkeur (waarop het geen voorrang heeft) terecht komt. Aangezien een plaats op een hogere voorkeur prevaleert boven een lagere plaatsing, zal de plaatsing in hoofdronde I komen te vervallen. Vervolgens zal een eerder afgewezen kind nog tijdens de plaatsingsronde kunnen instromen op de leeggekomen plaats (uit hoofdronde I).

1.7. Bijzonderheden: uitzonderingen

De beschreven voorrangscategorieën worden gehanteerd op de meeste deelnemende scholen.

Uitzondering hierop zijn 4 bijzondere scholen met speciale toelatingseisen. Dit betreft de Rosj Pina, Crescendo, de Morgenster en de Veerkracht. Bij Rosj Pina levert het voldoen aan de eisen een plaatsgarantie op; bij de drie andere niet.

Grensscholen

Een school die dicht bij de gemeentegrens gevestigd is, kan een voorranggebied hebben dat over de gemeentegrens heen reikt. Voor zo'n school is het voorranggebied buiten de gemeentegrens als volgt gedefinieerd: de gemiddelde minimale afstand - tussen adres en school - tot de achtste school, in het stadsdeel van de grensschool. De afstand voor kinderen in en wonend buiten Amsterdam is daarmee gelijk. Voor kinderen die in de randgemeente in dit voorranggebied van de school wonen, is deze school een voorrangsschool en gelden dezelfde voorrangsregels als voor de Amsterdamse kinderen.

Bij de plaatsing geldt voor hen de algemene regel 'wonen in het voorranggebied geeft voorrang'. Zij komen dus bij hoofdronde I voor een plaats in aanmerking. Op de overige scholen vallen ze in de categorie 'wonen buiten Amsterdam zonder voorrang'.

2. Plaatsingsprocedure nader uitgewerkt

Belangrijk: De plaatsingsprocedure wordt uitgevoerd in drie hoofdronden.

Hoofdronde I: Plaatsing van voorrangskinderen en Amsterdamse 1ste-voorkeurskinderen zonder voorrang

A. Plaatsing op de school van aanmelding (de 1ste-voorkeurschool)

Op alle scholen wordt de volgende procedure uitgevoerd:

- Eerst worden alle kinderen met een plaatsgarantie op de school geplaatst, ongeacht het opgegeven aantal kindplaatsen. Voornamelijk betreft het hier kinderen met een oudere broer of zus op school.
- Vervolgens worden geplaatst:
  - a. De overige aanmeldingen uit het voorrangsgebied. Bij plaatsgebrek gebeurt dit in volgorde van voorrang (voorschool/IKC; ouder op school; wonen in voorrangsgebied) en wordt binnen een voorrangsgroep zo nodig geloot.
  - b. De overige aanmeldingen van buiten het voorrangsgebied, maar binnen Amsterdam, ook weer zo nodig met loting.

B. Plaatsing van de ongeplaatste kinderen met voorrang op 2de t/m 8ste voorkeurschool

Alle scholen die nog plek hebben, plaatsen zo veel mogelijk ongeplaatste voorrangskinderen die de school als tweede voorkeur hebben. Hierbij wordt eventueel geloot. Dit wordt herhaald voor de 3de t/m de 8ste voorkeur.

Hoofdronde II: Plaatsing Amsterdamse 2de t/m 8ste voorkeurskinderen zonder voorrang

Amsterdamse kinderen die niet voldoen aan de voorrangscriteria komen daarna aan bod in volgorde van de opgegeven voorkeuren op de scholen die plaatsen beschikbaar hebben; eerst de 2de voorkeuren (school voor school), daarna de 3de voorkeuren, enz. t/m de 8ste.

Hoofdronde III: Plaatsing kinderen zonder voorrang wonend buiten Amsterdam

Tenslotte komen niet-Amsterdamse kinderen die niet voldoen aan de voorrangscriteria aan bod in volgorde van de opgegeven voorkeuren op de scholen die plaatsen beschikbaar hebben. Eerst de 1ste voorkeuren (school voor school), daarna de 2de voorkeuren, enz. t/m de 8ste.

Schema

Binnen elke hoofdronde worden de voorkeuren 1 (of 2) t/m 8 in volgorde afgewerkt. Dat levert het volgende schema op:

Hoofdronde I <i>Garantie + voorrang + 1^e vk niet-voorrang Ams.</i>	Hoofdronde II <i>Overigen Amsterdam</i>	Hoofdronde III <i>Overigen elders</i>
1 ^e voorkeuren		1 ^e voorkeuren
2 ^e voorkeuren	2 ^e voorkeuren	2 ^e voorkeuren
3 ^e voorkeuren	3 ^e voorkeuren	3 ^e voorkeuren
...	...	...
...	...	...
...	...	...
8 ^e voorkeuren	8 ^e voorkeuren	8 ^e voorkeuren

Binnen elk van de 29 vakken (niet allemaal afgebeeld) waarin staat “1^e voorkeuren”, “2^e voorkeuren” e.d. wordt van alle scholen bekeken of ze nog plaats hebben en zo ja, wie daar geplaatst kunnen worden.

Uitvergroott ziet zo’n vak er dus zó uit:

School 1	School 2	School 3	School 4	... ..	School 211
----------	----------	----------	----------	--------	------------

Betreft het een vak in de kolom "Hoofdronde I" en gaat het hier bijvoorbeeld om de derde voorkeuren, dan wordt per school gekeken of er leerlingen met voorrang zijn die deze school als 3^e keus hebben opgegeven. Zo ja, dan worden die bij voldoende plek allemaal geplaatst; bij onvoldoende plek wordt er geloot.

In hoofdronde I is de eerste subronde (voor de 1^e voorkeuren) in twee opzichten afwijkend:

1. Binnen de voorrangskinderen worden verschillende groepen onderscheiden, t.w., op aflopende prioriteit: kinderen van voorschool of IKC, kinderen waarvan een ouder op school werkt en overige kinderen uit het voorrangsgebied.
2. Zijn er na plaatsing van de voorrangskinderen op een school nog plekken over, dan wordt direct aansluitend de volgende groep geplaatst: niet-voorrangskinderen uit Amsterdam. E.e.a. voor zover er plek is en eventueel met loting binnen een groep.

In hoofdronde II wordt bij elke positie (2 t/m 8) voor elke school met plek gekeken of er ongeplaatste kinderen zijn *zonder voorrang op de betrokken school*, maar wel wonend in Amsterdam, die deze school op de bewuste positie in het voorkeurslijstje hebben staan.

In hoofdronde III wordt bij elke positie (1 t/m 8) voor elke school met plek gekeken of er ongeplaatste kinderen zonder voorrang van buiten Amsterdam zijn die deze school op de bewuste positie in het voorkeurslijstje hebben staan.

Het effect van deze methodiek is dat, behalve op de 1ste voorkeur, kinderen met voorrang op een bepaalde school altijd kunnen instromen vóórdat de kinderen zonder voorrang een kans krijgen – ook al hebben de ouders van het voorrangskind de school als 8ste keuze.

Buiten de 1ste voorkeur prevaleert (buurt)voorrang dus altijd boven de motivatie van de ouders om een school hoog op de voorkeurslijst te zetten.

Tegelijkertijd is een bewuste keuze voor een school buiten de buurt beschermd, door deze kinderen direct na de aanmeldingen met voorrang aan bod te laten komen.

Evenzo hebben Amsterdamse kinderen zonder voorrang een absolute voorrang op niet-Amsterdamse kinderen zonder voorrang.

3. Toelichting gekozen algoritme

De plaatsingsmethode in het toelatingsbeleid komt grotendeels overeen met het *Bostonalgoritme*.

De effecten van deze werkwijze zijn:

- het aantal plaatsingen op de eerste voorkeur wordt gemaximaliseerd;
- onder de afvallers wordt het aantal plaatsingen op de tweede voorkeur gemaximaliseerd (uiteraard voor de nog beschikbare plaatsen). Dit herhaalt zich voor alle overige voorkeuren.

Het maximaal plaatsen op de hoogst mogelijk voorkeur is een groot voordeel van het Bostonalgoritme. Het in volgorde afwerken van de 1ste t/m 8ste voorkeur maximaliseert het aantal plaatsingen op de eerste voorkeur. Onder de kinderen die niet op de eerste voorkeur terecht kunnen, wordt het aantal plaatsingen op de tweede voorkeur gemaximaliseerd, enzovoort. Het Bostonalgoritme wordt hier overigens niet in zijn zuivere vorm gebruikt, maar drie keer achter elkaar (de al genoemde drie hoofdronden), telkens voor een groep met lagere prioriteit. Zodoende wordt gesproken van *getrapt Boston* (meer specifiek drietraps-Boston).

Vanaf het schooljaar 2020-2021 wordt voor de 1ste voorkeuren tweetraps-Boston gebruikt, wat voor Amsterdamse kinderen de plaatsingskans op een niet-voorrangsschool van 1e voorkeur heeft verhoogd. Voor de overige voorkeuren blijft de drietrapsmethodiek van kracht.

Een nadeel van de Bostonmethodiek – getrapt of ongetrapt – is dat het niet altijd voordelig is om de werkelijke voorkeur op één te zetten. Dit geldt in het geval er op een school aanzienlijke overaanmelding is; de kans op uitloting is dan groter, zeker als men er geen voorrang heeft. Omdat, na uitloting, de volgende school of scholen op de voorkeurslijst van de ouders misschien ook al zijn vol geraakt, bestaat de kans dat men in één keer 'doortuimelt' naar een lage voorkeur.

In zo'n situatie kan het verstandig zijn om de school van tweede of derde voorkeur boven aan de lijst te zetten, zeker als men daar wel voorrang heeft en/of die school minder overaanmelding heeft. Dit wordt *strategisch*

kiezen genoemd. De neiging om strategisch te kiezen zal toenemen naarmate er meer scholen met overaanmelding dichtbij elkaar gelegen zijn.

Bij de aanvang van het beleid is ingeschat op circa 25% van de basisscholen loting noodzakelijk is. Uit de afgelopen plaatsingen in de afgelopen jaren is gebleken dat dit percentage aanzienlijk lager ligt. Mede hierdoor is de noodzaak tot strategisch kiezen zeer beperkt. Ouderenquêtes van OIS en Direct Research bevestigen dit beeld.

Uit de plaatsingen blijkt bovendien dat het fenomeen van ‘doortuimelen’ zich niet heeft voorgedaan. Er is sprake van een mooie aflopende lijn. Het stedelijk gemiddelde ligt boven de 60% dat na uitloten op de 2de of 3de voorkeur is geplaatst.

Vergelijking met methodiek voortgezet onderwijs

In het algoritme dat m.i.v. 2015 in het Amsterdamse voortgezet onderwijs wordt gebruikt, te weten *Deferred Acceptance* (uitgestelde aanvaarding) oftewel *DA*, heeft strategisch kiezen geen zin⁶. Tegenover het voordeel van dit strategievrije algoritme staat echter het nadeel van minder goede resultaten. De strategievrijheid kan namelijk alleen verkregen worden als kinderen die een school op een lagere plek hebben staan, op voet van gelijkheid kunnen meedingen met kinderen die dezelfde school hoog op het lijstje hebben staan. Hierdoor worden kinderen vaker van hun eerste of tweede voorkeur verdrongen en komen ze gemiddeld op een lagere opgegeven voorkeurschool terecht dan bij Boston.

De situatie in het basisonderwijs is anders dan die in het voortgezet onderwijs. Op grond van de beschikbare kindplekken, aantallen kinderen en aantal scholen met overaanmelding, is geconcludeerd dat de voordelen van Boston in het basisonderwijs groter zijn dan de nadelen.

Leidend in het basisonderwijs is de keuze van de besturen dat zoveel mogelijk kinderen op een basisschool van eerste keuze, dan wel op de hoogst mogelijke voorkeurschool, moeten komen.

---

⁶ In latere jaren zijn bij de plaatsing voor het VO enkele randvoorwaarden aangepast, waardoor de methode ook hier niet meer geheel strategievrij is.